

Cuvinte adevărate pentru a ilumina. Sinceritatea.

Foarte umani, foarte divini (14):
Isus și primii discipoli au dat
dovadă de o mare dragoste
pentru adevăr, fiind siguri de a
comunica o noutate care umple
viața de bucurie.

19.02.2026

„Iată un israelit cu adevărat, în care
nu este viclenie” (In 1,47). Elogiul pe
care Isus i l-a adresat lui Natanael se
poate aplica, de asemenea, tuturor

celor care Îl ascultau. Învățătorul rostea numai cuvinte adevărate și le trăia în profunzime. În cuvintele lui Isus se arată mereu dorința arzătoare de a ne oferi ceea ce are mai bun. Și această iubire face ca ceea ce spune să fie întotdeauna limpede, orientat spre a ne dăruia adevărul și mila Sa. De aceea, ieri ca și astăzi, viața și mărturia Lui strălucesc, chiar dacă uneori și sperie sau tulbură.

Fără teamă de adevăr

Un moment în care această atitudine a Învățătorului se evidențiază clar este capitolul șase din Evanghelia după Ioan. La scurt timp după ce a uimit mulțimea prin înmulțirea câtorva pâini și pești, din care toți s-au săturat, Îl vedem hotărât să descopere un adevăr important. Isus știe că miilor de oameni care L-au urmat le va fi greu să-L înțeleagă. Totuși, nu va face economie de

cuvinte și nu-și va îndulci mesajul pentru a-l face mai ușor de acceptat: „Cine mănâncă Trupul Meu și bea Sângele Meu are viață veșnică” (In 6,54). Aproape toți Îl părăsesc, tocmai din pricina caracterului său tulburător: „Greu este acest cuvânt! Cine poate să-l primească?” (In 6,60).

Dacă am folosi un limbaj contemporan, am putea spune că în acel moment îndrăzneala Sa L-a făcut să piardă mai mult de cinci mii de adepți. Pentru Învățător, însă, acest eșec este doar efemer și aparent: nu-L oprește și nu-L condiționează... Atât de mult încât, descoperind descurajarea și deziluzia pe chipurile celor Doisprezece, îi întreabă: „Și voi... vreți să plecați?” (In 6,67). Paradoxal, pentru a rămâne cu noi, Isus este dispus să plătească prețul solitudinii: nu vrea, pentru a obține un succes trecător, să înceteze a ne hrăni și a ne iubi prin pâinea euharistică de-a

lungul veacurilor. Pentru Isus, ca și pentru Biserica Sa, adevărul înseamnă iubire pentru noi. El știe că este decisiv să se manifeste autentic, „ca toți oamenii să se mântuiască și să ajungă la cunoașterea deplină a adevărului” (1 Tm 2,4). Și adevărul rănește adesea: „Adevărul nu este deloc ieftin. Este exigent și arde”, spunea Joseph Ratzinger. „Mesajul lui Isus include și provocarea pe care o întâlnim în confruntarea cu contemporanii Săi [...]. Cine nu vrea să se lase ars, cine nu este gata, nu va veni la El” ^[1].

Isus spune ceea ce trebuie, cum trebuie și când trebuie. Cu câteva zile înainte de a fi condamnat la moarte de cei care-L ascultau în Templul din Ierusalim, după ce îi acuza în fața poporului: „Călăuze oarbe! Ipocriți! [...] voi sunteți asemenea mormintelor văruite” (Mt 23,27), îi mustră și public: „Șerpi! Pui de vipere! Cum veți scăpa de pedeapsa

iadului?” (Mt 23,33). Aceste cuvinte pot impresiona. Isus nu vorbește atât de aspru celor care greșesc sau păcătoșilor, ci mai degrabă celor care, crezându-se dreți, împiedică pe alții să se apropie de Dumnezeu (Mt 23,13). El știe că vorbele Sale stârnesc antipatia celor care deja se gândesc să-L omoare. Dar nu-L oprește acest lucru. Nici frica că discipolii săi ar putea deveni victime indirecte ale discursului Său aprins... Pentru că dragostea pentru adevăr și pentru oameni stă deasupra vieții pământești. Sfântul Josemaría rezumă foarte bine această atitudine a lui Isus: „Nu te teme de adevăr, chiar dacă adevărul îți pricinuieste moartea”^[2]. Cu aceste cuvinte dure și tăioase, adresate fariseilor, Isus apără de greșeală și minciună mica turmă care, în decursul anilor — așa cum El deja știe — va suferi martiriul din dragoste de Dumnezeu și pentru apărarea aceluiași adevăr. Pentru că adevărul este primul și ultimul

cuvânt de iubire al martirilor creștini.

Sunt numeroase în viața Domnului momente în care această iubire pentru adevăr se impune. Așa cum spune chiar El în fața lui Pilat: „Eu pentru aceasta m-am născut și am venit în lume, ca să dau mărturie despre adevăr” (In 18,37). Și noi, creștinii, botezați și miruiți, suntem chemați să fim martori ai Celui care este „Calea, Adevărul și Viața” (In 14,6), în fața tentațiilor de a supune realitatea calculelor, intereselor sau ideologiilor. Martor — aceasta este semnificația cuvântului martir. Chiar dacă Dumnezeu nu îi cheamă pe toți să-și verse sângele pentru credință, El așteaptă ca noi să fim gata să ne dăm viața, picătură cu picătură, pentru aceeași credință; să fim „martiri fără spectacol”, ca cel „care își petrece anii lucrând fără alt scop decât acela de a sluji Bisericii și sufletelor, și îmbătrânește zâmbind

și trece neobservat...”^[3]. Căci, în cele din urmă, „viața vremelnică — atât a oamenilor, cât și a societății — are valoare doar ca etapă spre eternitate. De aceea viața pământească este doar relativ importantă și nu un bine absolut. Ceea ce contează absolut este să fii fericit și să te mântuiești”^[4].

Nu putem să tăcem despre ceea ce am văzut și auzit

Ce frumos se reflectă atitudinea curajoasă a lui Isus Cristos în primii Săi discipoli! După flacăra Rusaliilor, impresionează să auzim predicarea apostolilor, vorbind fără teamă. Așa au învățat de la Învățător. În cartea Faptele Apostolilor, îi vedem pe Petru și Ioan aduși în fața Sinedriului, pentru că au vestit public adevărul despre învierea Domnului nostru și pentru a da explicații privind vindecarea unui om șchiop. După o noapte petrecută în închisoare, sunt supuși unui interogatoriu, la care

participă și bărbatul vindecat.
Bătrânii și scribii îi întrebă: „Cu ce putere și în numele cui faceți voi aceasta?” (Fap 4,7).

Răspunsul lui Petru este hotărât. Nu mai există nici urmă de lașitate care l-a determinat să mintă și să-L nege pe Domnul în noaptea întunecată a Pătimirii: „Să vă fie cunoscut tuturor și întregului popor al lui Israel: în numele lui Isus Cristos Nazarineanul, pe care voi L-ați răstignit, dar pe care Dumnezeu L-a înviat din morți, în El stă acesta înaintea voastră vindecat” (Fap 4,10). Libertatea cu care vorbesc Petru și Ioan îi lasă pe adversarii lor uimiți. Nu știu ce să facă, decât să le poruncească să nu mai învețe și să nu mai facă nimic în numele lui Isus. Răspunsul lor scoate în evidență arbitrarul cererilor: „Judecați voi dacă este drept înaintea lui Dumnezeu să ascultăm mai degrabă de voi decât de Dumnezeu. Căci noi nu putem să nu vorbim

despre ceea ce am văzut și am auzit” (Fap 4,19-20).

Aceste exemple din viața lui Isus și a primilor Săi discipoli ne arată măsura potrivită a comportamentului nostru când proclamăm adevărul lui Isus Cristos. O prudență falsă ne-ar putea face să rostim discursuri complacente sau să tăcem atunci când ar trebui să vorbim. Sigur, a evangheliza nu înseamnă să intrăm mereu în conflict, dar nici să-l evităm permanent, făcând compromisuri cu adevărul. Sfântul Josemaría scria: „Să faci concesii? — E o expresie care se întâlnește — trebuie să faci concesii! — în vocabularul celor care nu au chef de luptă — comozi, vicleni sau lași —, pentru că se știu învinși dinainte”[5]. La fel de important este să nu credem că credința poate fi transmisă fără să ne preocupăm de soliditatea discursului nostru sau fără a ține seama de problemele,

aspirațiile și sensibilitatea fiecărui moment, a fiecărei persoane.

În orice caz, când un creștin dorește să trăiască în acord cu identitatea sa, uneori trebuie să înfrunte teama de ridicol, de „ce vor spune ceilalți”. Astăzi, este mai puțin frecvent ca discipolii lui Isus să sfârșească printre lei sau într-o celulă, așa cum s-a întâmplat cu Petru și Ioan și cu mulți sfinți care ne-au precedat în păzirea și mărturisirea credinței. Totuși, este posibil ca imaginea noastră publică să sufere sau chiar să fim persecutați pentru apărarea demnității umane și a libertății conștiinței, fundamentul exercitării credinței, respectului vieții și a altor realități inalienabile.

Viața creștinilor, scria sfântul Josemaría, „nu trebuie să fie «anti-...»“ (...) este „afirmare, optimism, tinerețe și pace”[6]. Tocmai de aceea trebuie „să avem

curajul de a trăi, public și constant, în conformitate cu sfânta noastră credință”[7]. Nu putem permite ca iubirea lui Dumnezeu și adevărul să-și piardă puterea în viața noastră, pentru că fără ele nu am avea nimic de vestit lumii. Totodată, este important să căutăm mijloacele de a face cât mai mult bine în fiecare situație, având în vedere că transmiterea adevărului nu depinde doar de ceea ce spunem, ci și de ceea ce înțeleg cei care ne ascultă. Isus alege adesea să tacă (cf Lc 4,28-30; Mt 26,63); și dacă vorbea direct, mereu căuta să fie înțeles de toți. Astfel, uneori poate fi mai eficient să așteptăm un alt moment pentru a insista asupra unei idei, să ne regândim argumentele și să ne străduim să înțelegem și rațiunile celorlalți, care adesea ne pot lumina pentru a înțelege mai bine credința și lipsurile discursului nostru.

În prima sa scrisoare, pe care am putea-o numi prima enciclică din istorie, Sfântul Petru prezintă în câteva rânduri întregul program apostolic: „Sfințiți-L pe Domnul Cristos în inimile voastre, gata oricând să dați răspuns oricui vă cere cont de speranța voastră, dar cu blândețe și bunăcuviință, având o conștiință curată, ca tocmai în ceea ce sunteți calomniați să fie rușinați cei care bârfesc purtarea voastră bună în Cristos” (1 P 3,15-16).

În areopagurile secolului nostru

Provocarea evanghelizării nu cere doar curaj, ci și o pregătire intelectuală și teologică – pe care fiecare o poate dobândi – darul limbilor și empatie față de cultura contemporană, care este a noastră. Privind la Sfântul Paul în Atena, putem înțelege cum să ne manifestăm în areopagurile secolului

nostru (cf. Fap 17,16ss). Mai întâi vedem un Paul preocupat, mistuit în interior la vederea unui oraș dedicat idolatriei. Totuși, ardoarea sa nu-l face să vorbească cu amărăciune sau brutalitate[8]. El explorează terenul și ascultă: mai întâi pe frații săi evrei, în sinagogă, apoi, în stradă, pe filozofii epicurieni și stoici, cu care angajează conversația și își exprimă ideile despre Dumnezeu și viață. În afară de a contempla cu interes arhitectura orașului, Sfântul Paul dovedește o bună cunoaștere a literaturii grecești, ceea ce îi permite să-și adapteze mesajul unui public curios. El își modelează predica pentru un public deja dificil, dar fără a degrada sau diminua Evanghelia. Discursul său în Areopag rămâne un model demn de recitat din timp în timp.

La început, Sfântul Paul laudă frumusețea unui altar construit Dumnezeului necunoscut, pe care l-a

descoperit plimbându-se prin oraș. Această referință culturală îl apropie de interlocutorii săi și îi permite să vorbească despre acest Dumnezeu misterios, pe care afirmă că-L cunoaște. Cu diverse referințe la poezii grece, el își orientează cu empatie discursul spre adevărul pe care vrea să-l transmită: că noi toți suntem creaturi ale acestui Dumnezeu necunoscut, pentru că El este Creatorul și Domnul tuturor lucrurilor. Mai explică cum acest Dumnezeu S-a făcut prezent printre noi, nu prin idoli construiți de mâna omului, ci întrupându-Se și oferind ca dovadă a divinității Sale învierea Sa din morți.

Sfântul Paul reușește să facă să strălucească în toată splendoarea sa autenticitatea *kerigmei*, inima credinței, în fața unui popor cult și păgân. Este adevărat că, la fel ca Domnul în discursul despre Pâinea Vieții, majoritatea auditoriului

pleacă politicoase: „Despre asta te vom asculta altă dată” (Fap 17,32). Nu toate urechile sunt pregătite să primească Cuvântul lui Dumnezeu din prima. Dar unii rămân: relatarea menționează că în acea zi au îmbrățișat credința Dionisie Areopagitul, o femeie pe nume Damaris și câțiva alții. Curajul, pregătirea intelectuală și darul de oameni al lui Paul, ca și al multor altor creștini, sunt lemnul care permite Duhului Sfânt să aprindă focul lui Isus Cristos în multe inimi. Acest pasaj din viața Sfântului Paul ne învață multe despre cum să procedăm într-o cultură care, uneori, și-a pierdut până și limbajul pentru a-L numi pe Dumnezeu.

Totul tuturor

Cuvintele și viața unui creștin pot fi uneori scandaloase, nu fiindcă ar face ceva rău, ci prin contrast cu ceea ce este considerat social acceptabil.

Desigur, fără să vrea, modul său de viață poate pune în evidență, chiar fără intenție, stilul de viață al multor persoane: în relațiile afective, în anumite obiceiuri profesionale, în moduri de a se distra. Forme și obiceiuri care nu doar că primesc aprobarea sentimentului comun, dar care adesea au devenit drepturi juridice exigibile.

În acest context, cineva s-ar putea simți judecat și disprețuit în inima sa de o declarație ca cea a Sfântului Paul: „Nu vă înșelați: nici desfrânații, nici idolatrii, nici cei efeminați, nici sodomiții, nici hoții, nici lacomii, nici bețivii, nici insultătorii și nici prădătorii nu vor moșteni Împărăția lui Dumnezeu” (1 Cor 6,9). Aceste cuvinte i-au putut scandaliza pe unii corinteni care le-au ascultat, și cu siguranță continuă să facă asta și astăzi. Creștinii trăiesc prin afirmare, iar modul în care vorbim poate varia în funcție de moment sau de

interlocutori; dar nu putem fi ca acei învățători care spun ceea ce fiecare ar vrea să audă (2 Tm 4,4). Profetul Isaia scria deja: „Vai de cei care numesc binele rău și răul bine, care au întunericul ca lumină și lumina ca întuneric, care numesc amarul dulce și dulcele amar!” (Is 5,20).

Totodată, mărturia noastră despre adevăr nu se poate reduce la denunțarea răului: Evanghelia este, înainte de toate, anunțul iubirii necondiționate a lui Dumnezeu pentru fiecare dintre noi. Cuvintele Sfântului Paul nu se limitează la o condamnare a viciilor și păcatelor; după acele rânduri puternice, el adaugă: „Așa erați unii dintre voi, dar v-ați spălat, ați fost sfințiți și ați fost justificați în Numele Domnului Isus Cristos și în Duhul Dumnezeului nostru” (1 Cor 6,10-11).

Poate că astăzi, mai mult ca niciodată, „angajarea evanghelică se

situează între limitele limbajului și ale circumstanțelor. Ea caută să comunice cât mai bine adevărul Evangheliei într-un context determinat, fără a renunța la adevăr, la bine și la lumina pe care o poate aduce atunci când perfecțiunea nu este posibilă. O inimă misionară cunoaște aceste limite și se face «slabă cu cei slabi [...] totul tuturor» (1 Cor 9,22)”[9]. Cel care trăiește o prietenie profundă cu Dumnezeu și cu ceilalți poate lăsa adevărul să-l cucerească și să-l manifeste liber și cu iubire, însoțindu-i pe ceilalți pe un plan înclinat. Este adevărat că „sfântul nu este «comod». Dar aceasta nu presupune că el trebuie să fie insuportabil. Într-adevăr, zelul său nu trebuie să fie niciodată amar, corectarea făcută de el nu trebuie să fie jignitoare. Exemplul lui nu trebuie simțit niciodată ca un fel de palmă morală, care lovește, cu aroganță, obrazul aproapelui”[10].

Astăzi, ca și ieri, pentru a avea acces la milostivirea lui Dumnezeu, trebuie să ne lovim pieptul și să ne recunoaștem păcătoși, lucru care cere uneori un parcurs lent și răbdător, mai întâi în fiecare dintre noi... Cât de important este să avem, de-a lungul vieții, prieteni care, pe de o parte ne înțeleg, iar pe de altă parte ne luminează cu cuvinte adevărate. Căci numai adevărul ne face liberi; numai el poate elibera inima noastră (cf. In 8,32), numai cu adevărul vine adevărata bucurie. Și aceasta înseamnă a evangheliza: „Este întotdeauna vorba despre a-i face pe oameni fericiți, foarte fericiți. Adevărul este nedespărțit de bucuria autentică”[11].

^[1] J. Ratzinger, *Dumnezeu și lumea*.
Ediție spaniolă: *Dios y el mundo*,

Círculo de lectores, Barcelona 2011,
p. 209-211.

[2] Sfântul Josemaría, *Drum*, nr. 34.

[3] Sfântul Josemaría, *Drumul Crucii*, a
VII-a stațiune, nr. 4.

[4] Sfântul Josemaría, *Scrisori VI*,
1973, nr. 12.

[5] Sfântul Josemaría, *Drum*, nr. 54.

[6] Sfântul Josemaría, *Forja*, nr. 103.

[7] Sfântul Josemaría, *Brazdă*, nr. 46.

[8] Cf. *Drum*, nr. 396-397.

[9] Papa Francisc, *Evangelii gaudium*,
nr. 44.

[10] Sfântul Josemaría, *Forja*, nr. 578.

[11] Sfântul Josemaría, *Brazdă*, nr. 185.

Carlos Ayxelá y José María
García

.....

pdf | document generat automat din
<https://opusdei.org/ro-ro/article/foarte-umani-foarte-divini-xiv-cuvinte-adevarate-pentru-a-ilumina/>
(30.03.2026)